

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ

Члан 1.

У Закону о Народној банци Србије („Службени гласник РС”, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012 и 106/2012), члан 4. мења се и гласи:

„Члан 4.

Народна банка Србије обавља следеће функције:

- 1) утврђује и спроводи монетарну и девизну политику;
- 2) правља девизним резервама;
- 3) тврђује и спроводи, у оквиру своје надлежности, активности и мере ради очувања и јачања стабилности финансијског система;
- 4) издаје новчанице и ковани новац и управља токовима готовине;
- 5) уређује, контролише и унапређује несметано функционисање платног промета у земљи и са иностранством, у складу са законом;
- 6) издаје и одузима банкама дозволе за рад, врши контролу бонитета и законитости послова банака и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују банке;
- 7) издаје и одузима дозволе за обављање делатности осигурања, врши контролу ове делатности, односно надзор над њеним обављањем, издаје и одузима овлашћења за обављање појединих послова из делатности осигурања и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује осигурање;
- 8) издаје и одузима дозволе за обављање послова финансијског лизинга, врши надзор над обављањем ових послова и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује финансијски лизинг;
- 9) издаје и одузима друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима дозволе за рад и дозволе за управљање тим фондовима, врши надзор над овом делатношћу и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују добровољни пензијски фондови;
- 10) издаје и одузима платним институцијама дозволе за пружање платних услуга, а институцијама електронског новца дозволе за издавање електронског новца, врши надзор над пружањем платних услуга и издавањем електронског новца, а обавља и друге послове, у складу са законом којим се уређују платне услуге;
- 11) обавља послове заштите права и интереса корисника услуга које пружају банке, друштва за осигурање, даваоци финансијског лизинга, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, пружаоци платних услуга и издаваоци електронског новца, у складу са законом;
- 12) утврђује испуњеност услова за покретање поступака реструктурирања банака, односно чланова банкарске групе и спроводи ове поступке, одлучује о инструментима и мерама које ће се предузети у

реструктурирању и обавља друге послове у вези с реструктурирањем банака, у складу са законом којим се уређују банке;

13) издаје и одузима операторима платног система дозволе за рад овог система, врши надзор над њиховим пословањем и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују платне услуге;

14) обавља законом, односно уговором утврђене послове за Републику Србију не угрожавајући притом самосталност и независност из члана 2. овог закона;

15) обавља друге послове из своје надлежности, у складу са законом.”.

Члан 2.

У члану 8а ст. 1. и 2, речи: „члана 4. став 1. тач. 4) до 7) овог закона” замењују се речима: „члана 4. тач. 6) до 11) овог закона”.

Члан 3.

У члану 11. став 1. мења се и гласи:

„Народна банка Србије може бити чланица међународних финансијских организација и институција и може сарађивати са страним централним банкама, телима надлежним за надзор у области финансијског пословања, телима надлежним за реструктурирање финансијских институција и другим регулаторним телима, као и с финансијским и кредитним институцијама, о чему обавештава Народну скупштину у свом годишњем извештају о пословању и резултатима рада.”.

Члан 4.

Члан 15. мења се и гласи:

„Члан 15.

Извршни одбор на предлог Управе за надзор доноси прописе и друге опште акте у области контролне и надзорне функције над финансијским институцијама у складу са законом.

Извршни одбор на предлог Управе за надзор решењем одлучује о давању и одузимању банкама дозвола за рад, о давању и одузимању друштвима за осигурање дозвола за обављање послова осигурања, о давању и одузимању дозвола за обављање послова финансијског лизинга, о давању и одузимању друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима дозвола за рад и дозвола за управљање тим фондовима, као и о испуњености услова за покретање стечајног поступка, односно поступка ликвидације над овим финансијским институцијама.

Извршни одбор на предлог Управе за надзор решењем одлучује и о давању и одузимању платним институцијама дозвола за пружање платних услуга, као и о давању и одузимању институцијама електронског новца дозвола за издавање овог новца.”.

Члан 5.

После члана 15. додаје се члан 15а, који гласи:

„Члан 15а

Извршни одбор доноси прописе и друге опште акте у области реструктурирања банака у складу са законом којим се уређују банке.

Извршни одбор одлучује о усвајању плана реструктурирања, отклањању препрека за реструктурирање, отпису и конверзији капитала, избору лица које

врши независну процену вредности имовине и обавеза, покретању поступка реструктурирања, као и о инструментима и мерама које се предузимају у реструктурирању, а доноси и друге појединачне акте у поступку реструктурирања банке и банкарске групе, у складу са законом којим се уређују банке.

Изузетно од члана 15. став 2. овог закона, Извршни одбор решењем одлучује о одузимању банкама дозвола за рад и о испуњености услова за покретање стечајног поступка, односно поступка ликвидације банке – ако се дозвола за рад одузима и поступак стечаја, односно ликвидације банке покреће услед покретања, односно спровођења поступка реструктурирања банке.”.

Члан 6.

У члану 18. став 1. тачка 3) речи: „Извршног одбора и Савета” замењују се речима: „Извршног одбора, Савета и Управе за надзор”.

Члан 7.

У члану 21а став 1. мења се и гласи:

„Управа за надзор:

1) обавља послове контроле, односно надзора и заштите из члана 4. тач. 6) до 11) овог закона (у даљем тексту: надзор над финансијским институцијама).

2) доноси појединачне акте у области надзора над финансијским институцијама, осим аката из чл. 15. и 15а овог закона;

3) предлаже Извршном одбору доношење прописа и појединачних аката из члана 15. овог закона;

4) налаже и предузима мере према финансијским институцијама у складу са законом којим се уређује пословање финансијских институција, осим мера из члана 15а овог закона и других мера које се предузимају у вези с реструктурирањем банке и банкарске групе у складу са законом којим се уређују банке.”.

Члан 8.

После члана 21а додаје се члан 21б, који гласи:

„Члан 21б

Послови надзора над финансијским институцијама и послови који се односе на реструктурирање банака обављају се у Народној банци Србије на начин којим се обезбеђују њихова самосталност и организациона раздвојеност у односу на друге функције и послове Народне банке Србије и којим се спречава сукоб интереса.

Послови надзора над финансијским институцијама и послови који се односе на реструктурирање банака обављају се у Народној банци Србије на начин којим се обезбеђују одвојено руковођење сваким од тих послова и њихова организациона раздвојеност, те којим се спречава сукоб интереса.

Народна банка Србије унутрашњим општим актима ближе уређује сарадњу и размену података између организационих јединица у чијем су делокругу послови из става 2. овог члана.”.

Члан 9.

У члану 24. став 1. тачка на крају става замењује се запетом и додају речи: „као и о давању и одузимању дозвола из члана 59. овог закона.”.

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Извршни одбор је дужан да најмање једном у три месеца Савету достави извештај о активностима и актима из члана 15а овог закона.”.

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 10.

У члану 26. став 1. речи: „ако им радни однос престане због испуњења услова за старосну пензију,” – бришу се.

Члан 11.

У члану 27. став 3. брише се.

Досадашњи став 4. постаје став 3.

Члан 12.

Члан 38. мења се и гласи:

„Члан 38.

Народна банка Србије може банкама, ради обезбеђења њихових редовних потреба за ликвидношћу, одобравати кредите с роком доспећа до годину дана, на основу залогe хартија од вредности.

Народна банка Србије може одобрити краткорочни кредит за одржавање ликвидности солвентној банци којој је хитно потребно привремено обезбедити ликвидност, и то на основу залогe хартија од вредности, девиза и других одговарајућих средстава обезбеђења.

Народна банка Србије уређује врсту и квалитет средстава обезбеђења на основу којих одобрава кредите из ст. 1. и 2. овог члана, као и услове и начин одобравања тих кредита.”.

Члан 13.

У члану 45. тачка 3) мења се и гласи:

„3) услове и начин замене ефективног страног новца у девизе и девиза у ефективни страни новац, замене ефективног страног новца, односно девиза у једној валути за ефективни страни новац, односно девизе у другој валути, као и замене оштећеног и ваноптицајног ефективног страног новца;”.

Члан 14.

После члана 57. додаје се члан 57а, који гласи:

„Члан 57а

Народна банка Србије издаје пригодни ковани новац и нумизматички новац.

Пригодни ковани новац је законско средство плаћања.

Одлуку о издавању новца из става 1. овог члана Народна банка Србије доноси поводом историјских, научних, културних, спортских, хуманитарних или других догађаја који су од општег значаја за Републику Србију или су од међународног значаја, на иницијативу Владе или на своју иницијативу.

Одлуком из става 3. овог члана нарочито се утврђује количина новца који се издаје, као и његова номинална вредност, односно продајна цена, састав, апоенска структура и основна обележја.

Народна банка Србије може да продаје новац из става 1. овог члана – непосредно или преко овлашћених лица.

Кад у свом пословном објекту непосредно продаје новац из става 1. овог члана или друге производе специјализоване организације у њеном саставу – на Народну банку Србије не примењује се закон којим се уређује трговина.

Народна банка Србије ближе прописује услове и начин издавања новца из става 1. овог члана.”.

Члан 15.

Наслов изнад члана 59. и члан 59. мењају се и гласе:

„Платни системи

Члан 59.

Народна банка Србије води рачуна о ефикасном и сигурном функционисању и развоју платних система и, у складу са законом, доноси прописе којима се уређују ови системи.

Гувернер доноси прописе из става 1. овог члана и друге опште акте у области платних система и решењем одлучује о давању и одузимању операторима платног система дозвола за рад овог система.”.

Члан 16.

У члану 62. став 1. тачка на крају става замењује се запетом и додају речи: „нити може давати гаранције за измирење обавеза тих субјеката или на други начин обезбеђивати измирење њихових обавеза.”.

Члан 17.

После члана 65. додају се глава IVа и чл. 65а и 65б, који гласе:

„IVа ФУНКЦИЈА РЕСТРУКТУРИРАЊА БАНАКА

Члан 65а

При спровођењу реструктурирања банке, односно члана банкарске групе и вршењу других овлашћења у вези с тим реструктурирањем, Народна банка Србије има право увида у пословне књиге и другу документацију банке, односно члана банкарске групе, као и у пословне књиге и другу документацију лица која су с њима повезана имовинским, управљачким или пословним односима.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин вршења овлашћења из става 1. овог члана, у складу са овим и другим законом.

Члан 65б

Ради обављања функције реструктурирања банака, односно члана банкарске групе, Народна банка Србије сарађује са агенцијом надлежном за осигурање депозита, с домаћим органима и институцијама надлежним за надзор у области финансијског пословања, са страним телима надлежним за реструктурирање финансијских институција и за надзор у области финансијског пословања, као и с другим надлежним телима.

Народна банка Србије може податке прибављене у обављању функције реструктурирања банака размењивати са органима, институцијама и телима из става 1. овог члана у складу са законом којим се уређује пословање банака.”.

Члан 18.

У члану 71. став 3. брише се.

Досадашњи ст. 4. до 8. постају ст. 3. до 7.

У досадашњем ставу 5, који постаје став 4, речи: „ст. 2, 3. и 4.“ – бришу се.

Члан 19.

У члану 72а став 2. после речи: „Гувернер“ додају се речи: „или лице које он овласти“.

Члан 20.

После члана 78. додаје се члан 78а, који гласи:

„Члан 78а

Народна банка Србије није обвезник пореза на добит правних лица, као ни других директних пореза и судских и других такси и накнада од чијег су плаћања изузети државни органи и организације.“.

Члан 21.

У члану 84. став 1. речи: „и избор запослених са посебним овлашћењима“ бришу се.

Став 2. брише се.

Члан 22.

Члан 86б мења се и гласи:

„Члан 86б

Народна банка Србије, гувернер, вицегувернери, директор Управе за надзор и други запослени не одговарају за штету која настане у обављању послова Народне банке Србије, осим ако се докаже да нису поступали у доброј вери.

За штету из става 1. овог члана, запослени из тог става не могу одговорати ни након престанка радног односа у Народној банци Србије, односно престанка вршења функције.

Народна банка Србије сносиће трошкове заступања лица из става 1. овог члана у судским и управним поступцима покренутим у вези с пословима из тог става.

Народна банка Србије сносиће трошкове из става 3. овог члана и лицима којима је престао радни однос у Народној банци Србије.

Ако је у одговарајућем поступку правноснажном одлуком утврђено да су лица из става 1. овог члана причинила штету из тог става намерно или крајњом непажњом, ова лица су дужна да Народној банци Србије надокнаде трошкове заступања из става 3. овог члана, као и износ исплаћене штете у складу са законом.“.

Члан 23.

Народна банка Србије ускладиће Статут Народне банке Србије са овим законом у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона, а своје унутрашње опште акте у року од три месеца од дана ступања на снагу тог статута.

Члан 24.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о пригодном ковном новцу („Службени лист СРЈ”, бр. 46/96).

Члан 25.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Одредбе овог закона којима се уређују овлашћења Народне банке Србије у вези с реструктурирањем банака примењују се од 1. јула 2015. године.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 95. став 3. и члану 97. тачка 6. Устава РС, којима је уређено да се о Народној банци Србије доноси закон, као и да Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, монетарни, банкарски и девизни систем.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Законом о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012 и 106/2012) (у даљем тексту: Закон) свеобухватно су и систематично уређени положај, циљеви, функције, органи и организација Народне банке Србије, као и њен однос према органима и организацијама Републике Србије, а учињен је и корак више ка приближавању међународним институцијама и упоредноправној пракси централног банкарства.

Пошто се Законом о платним услугама („Службени гласник РС“, бр. 139/2014), који ће се примењивати од 1. октобра 2015. године, Народној банци Србије поверавају додатна овлашћења у области супервизије над пружањем платних услуга и издавањем електронског новца – неопходно је с тим ускладити Закон, проширити функције Народне банке Србије и Управи за надзор омогућити да врши надзор и над овим пословима, а посебно над пословањем нових финансијских институција (платних институција и институција електронског новца), те обезбедити адекватну заштиту корисника услуга које ће оне пружати, кроз проширење функције Народне банке Србије која се односи на заштиту права и интереса корисника финансијских услуга.

Законом о платним услугама предвиђен је и надзор Народне банке Србије над пословањем платних система, па су извршена потребна усклађивања у вези с надлежностима Народне банке Србије у овој области.

С обзиром на то да се предложеним Законом о изменама и допунама Закона о банкама (чије се доношење предлаже истовремено с доношењем овог закона) Народној банци Србије поверавају нове надлежности у вези с реструктурирањем банака – неопходно је и у Закону утврдити јасне основе за вршење ове нове функције, те прописати који ће орган Народне банке Србије бити надлежан да доноси прописе и појединачне акте у области реструктурирања банака.

Такође, прецизирају се одредбе које се тичу одобравања краткорочних кредита банкама и забране монетарног финансирања, у складу с правним актима Европске уније и стандардима савременог централног банкарства.

Поред тога, овим изменама и допунама Закона јасније се раздвајају монетарна и надзорна функција Народне банке Србије – прецизирањем поделе надлежности за доношење појединачних аката из области надзора над финансијским институцијама између Извршног одбора и Управе за надзор.

Пошто постоји правна празнина што се тиче издавања нумизматичког новца у Републици Србији, као и извесни проблеми и недоследности у уређивању издавања и дистрибуције пригодног кованог новца – овим изменама и допунама Закона уређена су и та питања.

Дакле, основни циљ доношења овог закона јесте усклађивање са Законом о платним услугама и Законом о изменама и допунама Закона о банкама. Осим тога, овим изменама и допунама Закон се даље усклађује с правним актима Европске уније и стандардима савременог централног банкарства.

Анализа ефеката предложеног закона показала је да ће решења садржана у њему позитивно утицати на организацију и пословање Народне банке Србије, односно да ће допринети ефикаснијем вршењу њених функција, а самим тим и успешнијем остваривању прописаних циљева.

У припреми решења која се предлажу разматране су могућности да се уочени проблеми реше и без предлагања ових измена и допуна, али је ипак закључено да се једино изменама законских одредаба може извршити потребно усклађивање са Законом о платним услугама и Законом о изменама и допунама Закона о банкама.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. мења се члан 4. Закона, како би се додале нове функције које се Народној банци Србије поверавају у складу са Законом о платним услугама и Законом о изменама и допунама Закона о банкама. То су најпре издавање и одузимање платним институцијама дозвола за пружање платних услуга, издавање и одузимање институцијама електронског новца дозвола за издавање овог новца, надзор над пружањем платних услуга и издавањем електронског новца и обављање других послова, у складу са законом којим се уређују платне услуге (тачка 10). С обзиром на одредбу члана 8а Закона, којом је прописано образовање Управе за надзор ради обављања функција из члана 4. тач. од 6) до 11) Закона – делокруг Управе за надзор би се проширио и на надзор над пружањем платних услуга и издавањем електронског новца. Такође, да би се заокружио систем заштите права и интереса корисника финансијских услуга који се обезбеђује кроз послове које обавља Управа за надзор – у тачки 11) додају се и ове нове финансијске институције, а та заштита обухватиће и кориснике платних услуга које пружа јавни поштански оператор, односно имаоце електронског новца који тај оператор евентуално буде издавао, што до сада није био случај.

Поред тога, прописује се надлежност Народне банке Србије да утврђује испуњеност услова за покретање поступака реструктурирања банака, односно чланова банкарске групе и да те поступке спроводи, као и да одлучује о инструментима и мерама које се ће предузети у реструктурирању и да обавља друге послове у вези с реструктурирањем банака, у складу са Законом о банкама (тачка 12). У складу с принципима садржаним у правним актима Европске уније и препорукама међународних финансијских институција, ови послови ће се у Народној банци Србије обављати на начин којим се обезбеђује одвојено руковођење сваким од тих послова и њихова организациона раздвојеност од послова које обавља Управа за надзор, како би се спречио потенцијални сукоб интереса. Управа за надзор ће ипак бити надлежна за оцену тзв. планова опоравка и обављање других послова који се тичу тих планова, као и за предузимање мера ране интервенције према банкама имајући у виду да ти послови представљају део надзорне функције над банкама, а не део послова који се односе на реструктурирање банке.

На крају, ради усклађивања са Законом о платним услугама, предложено је да Народна банка Србије операторима платног система издаје и одузима

дозволе за рад тог система, врши надзор над њиховим пословањем и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују платне услуге (тачка 13).

Чланом 2. врши се правноредакцијско усклађивање члана 8а Закона са измењеном нумерацијом тачака у новом члану 4. Закона.

Чланом 3. прецизира се одредба члана 11. став 1. Закона која се односи на чланство Народне банке Србије у међународним финансијским организацијама и институцијама и на друге облике њене међународне сарадње, као и на њену обавезу извештавања о томе. Имајући у виду нову функцију Народне банке Србије у области реструктурирања банака и потребу да се оствари међународна сарадња и у тој области, наведено је да Народна банка Србије може сарађивати и са телима надлежним за реструктурирање финансијских институција, а, пошто је постојећа динамика извештавања о питањима која се тичу међународне сарадње непримерена учесталости успостављања нове сарадње, предвиђено је да се Народна скупштина о овим питањима извештава у оквиру редовног годишњег извештаја о пословању и резултатима рада.

Чланом 4. мења се члан 15. Закона, и то тако да се утврди надлежност Извршног одбора да одлучује о давању и одузимању платним институцијама дозвола за пружање платних услуга, као и о давању и одузимању институцијама електронског новца дозвола за издавање тог новца. Поред додавања поменутих надлежности које се тичу нових финансијских институција, овим чланом прецизирају се надлежности Извршног одбора у вези с доношењем управних аката у области контролне, односно надзорне функције над постојећим финансијским институцијама.

Чланом 5. додаје се члан 15а, којим се прописује надлежност Извршног одбора да доноси прописе, друге опште и појединачне акте, у складу са Законом о банкама. Прописано је да се одлука о испуњености услова за покретање стечајног поступка, односно поступка ликвидације банке, као део поступка реструктурирања доноси на предлог организационе јединице надлежне за реструктурирање, односно гувернера.

Чланом 6. прецизира се члан 18. Закона.

Чланом 7. врши се правноредакцијско усклађивање члана 21а Закона с предложеним изменама које се односе на нове функције Народне банке Србије, како би се јасно раздвојиле надлежности Управе за надзор у области надзора над финансијским институцијама од надлежности Народне банке Србије у области реструктурирања банака.

Чланом 8. додаје се члан 21б, којим се успоставља основа да се послови који се односе на надзор над финансијским институцијама и послови који се односе на реструктурирање банака у Народној банци Србије организују на начин којим се обезбеђују неопходна сарадња и размена информација између Управе за надзор и организационе јединице у чијем је делокругу реструктурирање банака, а спречава сукоб интереса.

Чланом 9. у члану 24. Закона додаје се обавеза гувернера да најмање једном у три месеца извештава Савет гувернера о давању и одузимању операторима платних система дозвола за рад тог система, као и обавеза Извршног одбора да Савет гувернера најмање једном у три месеца извештава о активностима у вези с реструктурирањем банака.

Одредбама **чл. 10.** и **11.** мењају се чл. 26. и 27. Закона тако што се, као основ за престанак функције, брише испуњење услова за старосну пензију. Ово се предлаже стога имајући у виду принцип персоналне независности, као и

стога што је у тренутку избора функционера познато да ли ће он у току трајања мандата испунити услове за старосну пензију.

Чланом 12. мења се члан 38. Закона како би се прецизирали послови Народне банке Србије који се тичу одобравања краткорочних кредита банкама. Наиме, кредитирање банака ради обезбеђења њихових редовних потреба за ликвидношћу, као један од инструмената монетарне политике, раздвојено је од обезбеђивања хитне подршке ликвидности (*emergency liquidity assistance*) солвентној банци која се привремено суочава с проблемима с ликвидношћу, а које се врши у изузетним случајевима.

Чланом 13. прецизира се одредба члана 45. тачка 3) Закона, која је основ за доношење прописа Народне банке Србије којим се уређују послови са ефективним страним новцем.

Чланом 14. додаје се члан 57а, којим се уређује издавање пригодног кованог новца и нумизматичког новца. Овом одредбом отклањају се недостаци (уређују празнине) које садржи Закон о пригодном кованом новцу (у коме није утврђено ко доноси одлуку о издавању тог новца и не постоји овлашћење за Народну банку Србије да донесе подзаконски акт којим ће ближе уредити ову материју) и уводи се појам *нумизматичког новца*, у складу с прописима и праксом држава чланица Европске уније. Пошто Народна банка Србије не може имати својство типичног трговца чија се права и обавезе прописују Законом о трговини – прецизирано је да се на њу не примењују одредбе тог закона кад пригодни ковани новац, нумизматички новац и друге производе специјализоване организације у њеном саставу продаје непосредно у свом пословном објекту.

Чланом 15. мења се члан 59. Закона тако да се прописује надлежност гувернера да доноси прописе којима се уређују платни системи и друге опште акте у области ових система, као и да одлучује о давању и одузимању операторима платног система дозвола за рад тог система. Поред тога, врши се термилошко усклађивање са Законом о платним услугама.

Чланом 16. допуњује се члан 62. став 1. Закона тиме што се предвиђа да забрана монетарног финансирања обухвата и забрану давања гаранција и других облика обезбеђења. Ово проширење забране монетарног финансирања у складу је с правним актима Европске уније и међународно признатим стандардима.

Чланом 17. додаје се глава IVа, која се односи на функцију реструктурирања банака, и чланови 65а и 65б, којима се уређује право Народне банке Србије да, при спровођењу реструктурирања банке, односно члана банкарске групе и вршењу других овлашћења у вези с тим реструктурирањем, врши увид у пословне књиге и другу документацију банке, односно члана банкарске групе, као и у пословне књиге и другу документацију лица која су с њима повезана имовинским, управљачким или пословним односима, те да сарађује и размењује податке прибављене у обављању функције реструктурирања банака са Агенцијом за осигурање депозита, домаћим органима и институцијама надлежним за надзор у области финансијског пословања, страним телима надлежним за реструктурирање финансијских институција и за надзор у области финансијског пословања, као и с другим надлежним телима.

Чланом 18. у члану 71. Закона брише се обавеза Народне банке Србије да Народној скупштини подноси полугодишњи извештај о монетарној политици, с обзиром на то да су годишњим извештајем о монетарној политици из члана 71. став 2. Закона већ обухваћени сви подаци који би били садржани у том

полугодишњем извештају, а Народна банка Србије већ објављује тромесечне извештаје о инфлацији.

Чланом 19. прецизира се члан 72а Закона тако што се изричито наводи да закон који је предложила Народна банка Србије у Народној скупштини, осим гувернера, може образлагати и лице које он овласти, што је у складу и с Пословником о раду Народне скупштине.

Чланом 20. додаје се члан 78а, којим се прописује да Народна банка Србије није обвезник пореза на добит правних лица, као ни других директних пореза, судских и других такси и накнада (нпр. награда за рад и накнада коју наплаћују јавни бележници) од чијег су плаћања изузети државни органи и организације. Ова допуна је била неопходна како би се превазишли проблеми и различита тумачења у вези с применом појединих пореских закона на Народну банку Србије.

Чланом 21. мења се члан 84. Закона, јер институт запослених с посебним овлашћењима, поред функционера и руководилаца у Народној банци Србије, није препознат као значајан у пракси, а притом је изазивао и непотребне недоумице.

Чланом 22. мења се члан 86б Закона којим се уређује одговорност за штету која настане у обављању послова Народне банке Србије, како би се ускладио са европским стандардима и најбољом упоредном праксом заступљеном у државама чланицама Европске уније, а који налажу да се одговорност централне банке и њених запослених ограничи само на ону штету која је проузрокована поступањем које не може сврстати у правни стандард *поступања у доброј вери*.

Чланом 23. утврђено је да је Народна банка Србије дужна да свој статут усклади са одредбама предложеног закона у року од три месеца од дана ступања на снагу тог закона, а своје унутрашње опште акте (о унутрашњој организацији, систематизацији послова и сл.) у року од три месеца од дана ступања на снагу тог статута, како би се створиле одговарајуће организационе, кадровске и техничке претпоставке за несметано обављање нових функција које се Народној банци Србије поверавају овим законом.

Чланом 24. предвиђа се да даном ступања на снагу предложеног закона престаје да важи Закон о пригодном кованом новцу („Службени лист СРЈ”, бр. 46/96), с обзиром на то да су питања у вези са издавањем пригодног кованог новца у предложеном закону свеобухватно уређена.

Чланом 25. уређује се ступање на снагу предложеног закона и одлаже примена одредаба којима се уређује нова функција Народне банке Србије која се односи на реструктурирање.

IV. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се да се овај закон донесе по хитном поступку из истих разлога због којих је и Закон о изменама и допунама Закона о банкама потребно донети по хитном поступку. Наиме, овај закон је пратећи закон у

односу на Закон о платним услугама и Закон о изменама и допунама Закона о банкама, који се иначе доносе ради усклађивања с прописима Европске уније.

VI. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ И ДОПУЊУЈУ

Члан 4.

Народна банка Србије обавља следеће функције:

- 1) утврђује и спроводи монетарну и девизну политику;
- 2) управља девизним резервама;
- 3) утврђује и спроводи, у оквиру своје надлежности, активности и мере ради очувања и јачања стабилности финансијског система;
- 4) издаје и одузима банкама дозволе за рад, врши контролу бонитета и законитости пословања банака и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују банке;
- 5) издаје и одузима дозволе за обављање делатности осигурања, врши контролу ове делатности, односно надзор над обављањем те делатности, издаје и одузима овлашћења за обављање појединих послова из делатности осигурања и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује осигурање;
- 6) издаје и одузима дозволе за обављање послова финансијског лизинга, врши надзор над обављањем ових послова и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује финансијски лизинг;
- 6а) обавља послове заштите права и интереса корисника услуга које пружају банке, даваоци финансијског лизинга, друштва за осигурање и друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, у складу са законом;
- 7) издаје и одузима друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима дозволе за рад и дозволе за управљање тим фондовима, врши надзор над овом делатношћу и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују добровољни пензијски фондови;
- 8) издаје новчанице и ковани новац и управља токовима готовине;
- 9) уређује, контролише и унапређује несметано функционисање платног промета у земљи и са иностранством, у складу са законом;
- 10) обавља законом, односно уговором утврђене послове за Републику Србију не угрожавајући при том самосталност и независност из члана 2. овог закона.

ЧЛАН 4.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ОБАВЉА СЛЕДЕЋЕ ФУНКЦИЈЕ:

- 1) УТВРЂУЈЕ И СПРОВОДИ МОНЕТАРНУ И ДЕВИЗНУ ПОЛИТИКУ;
- 2) УПРАВЉА ДЕВИЗНИМ РЕЗЕРВАМА;
- 3) УТВРЂУЈЕ И СПРОВОДИ, У ОКВИРУ СВОЈЕ НАДЛЕЖНОСТИ, АКТИВНОСТИ И МЕРЕ РАДИ ОЧУВАЊА И ЈАЧАЊА СТАБИЛНОСТИ ФИНАНСИЈСКОГ СИСТЕМА;

4) ИЗДАЈЕ НОВЧАНИЦЕ И КОВАНИ НОВАЦ И УПРАВЉА ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ;

5) УРЕЂУЈЕ, КОНТРОЛИШЕ И УНАПРЕЂУЈЕ НЕСМЕТАНО ФУНКЦИОНИСАЊЕ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА У ЗЕМЉИ И СА ИНОСТРАНСТВОМ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ;

6) ИЗДАЈЕ И ОДУЗИМА БАНКАМА ДОЗВОЛЕ ЗА РАД, ВРШИ КОНТРОЛУ БОНИТЕТА И ЗАКОНИТОСТИ ПОСЛОВАЊА БАНАКА И ОБАВЉА ДРУГЕ ПОСЛОВЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ БАНКЕ;

7) ИЗДАЈЕ И ОДУЗИМА ДОЗВОЛЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ОСИГУРАЊА, ВРШИ КОНТРОЛУ ОВЕ ДЕЛАТНОСТИ, ОДНОСНО НАДЗОР НАД ЊЕНИМ ОБАВЉАЊЕМ, ИЗДАЈЕ И ОДУЗИМА ОВЛАШЋЕЊА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ПОСЛОВА ИЗ ДЕЛАТНОСТИ ОСИГУРАЊА И ОБАВЉА ДРУГЕ ПОСЛОВЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ОСИГУРАЊЕ;

8) ИЗДАЈЕ И ОДУЗИМА ДОЗВОЛЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА, ВРШИ НАДЗОР НАД ОБАВЉАЊЕМ ОВИХ ПОСЛОВА И ОБАВЉА ДРУГЕ ПОСЛОВЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ФИНАНСИЈСКИ ЛИЗИНГ;

9) ИЗДАЈЕ И ОДУЗИМА ДРУШТВИМА ЗА УПРАВЉАЊЕ ДОБРОВОЉНИМ ПЕНЗИЈСКИМ ФОНДОВИМА ДОЗВОЛЕ ЗА РАД И ДОЗВОЛЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ТИМ ФОНДОВИМА, ВРШИ НАДЗОР НАД ОВОМ ДЕЛАТНОШЋУ И ОБАВЉА ДРУГЕ ПОСЛОВЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНДОВИ;

10) ИЗДАЈЕ И ОДУЗИМА ПЛАТНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА ДОЗВОЛЕ ЗА ПРУЖАЊЕ ПЛАТНИХ УСЛУГА, А ИНСТИТУЦИЈАМА ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА ДОЗВОЛЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА, ВРШИ НАДЗОР НАД ПРУЖАЊЕМ ПЛАТНИХ УСЛУГА И ИЗДАВАЊЕМ ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА, А ОБАВЉА И ДРУГЕ ПОСЛОВЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ПЛАТНЕ УСЛУГЕ;

11) ОБАВЉА ПОСЛОВЕ ЗАШТИТЕ ПРАВА И ИНТЕРЕСА КОРИСНИКА УСЛУГА КОЈЕ ПРУЖАЈУ БАНКЕ, ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ, ДАВАОЦИ ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА, ДРУШТВА ЗА УПРАВЉАЊЕ ДОБРОВОЉНИМ ПЕНЗИЈСКИМ ФОНДОВИМА, ПРУЖАОЦИ ПЛАТНИХ УСЛУГА И ИЗДАВАОЦИ ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ;

12) УТВРЂУЈЕ ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПОСТУПАКА РЕСТРУКТУРИРАЊА БАНАКА, ОДНОСНО ЧЛАНОВА БАНКАРСКЕ ГРУПЕ И СПРОВОДИ ОВЕ ПОСТУПКЕ, ОДЛУЧУЈЕ О ИНСТРУМЕНТИМА И МЕРАМА КОЈЕ ЋЕ СЕ ПРЕДУЗЕТИ У РЕСТРУКТУРИРАЊУ И ОБАВЉА ДРУГЕ ПОСЛОВЕ У ВЕЗИ С РЕСТРУКТУРИРАЊЕМ БАНАКА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ БАНКЕ;

13) ИЗДАЈЕ И ОДУЗИМА ОПЕРАТОРИМА ПЛАТНОГ СИСТЕМА ДОЗВОЛЕ ЗА РАД ОВОГ СИСТЕМА, ВРШИ НАДЗОР НАД ЊИХОВИМ ПОСЛОВАЊЕМ И ОБАВЉА ДРУГЕ ПОСЛОВЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ПЛАТНЕ УСЛУГЕ;

14) ОБАВЉА ЗАКОНОМ, ОДНОСНО УГОВОРОМ УТВРЂЕНЕ ПОСЛОВЕ ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ НЕ УГРОЖАВАЈУЋИ ПРИТОМ САМОСТАЛНОСТ И НЕЗАВИСНОСТ ИЗ ЧЛАНА 2. ОВОГ ЗАКОНА;

15) ОБАВЉА ДРУГЕ ПОСЛОВЕ ИЗ СВОЈЕ НАДЛЕЖНОСТИ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

Члан 8а.

У оквиру Народне банке Србије, у складу са овим законом и Статутом, за обављање функција из члана 4. став 1. тач. од 4) до 7) овог закона ЧЛАНА 4. ТАЧ. ОД 6) ДО 11) ОВОГ ЗАКОНА образује се Управа за надзор над финансијским институцијама (у даљем тексту: Управа за надзор).

Финансијским институцијама у смислу овог закона сматрају се лица која обављају делатности из члана 4. став 1. тач. од 4) до 7) овог закона ЧЛАНА 4. ТАЧ. ОД 6) ДО 11) ОВОГ ЗАКОНА.

Положај, организација и начин рада Управе за надзор ближе се уређују Статутом.

Члан 11.

~~Народна банка Србије може бити чланица међународних финансијских организација и институција и може сарађивати са страним централним банкама, с регулаторним телима, као и с финансијским и кредитним институцијама, о чему обавештава Народну скупштину достављањем редовних тромесечних извештаја, а по потреби и чешће, ради извршавања свог основног циља и својих функција. НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ МОЖЕ БИТИ ЧЛАНИЦА МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И ИНСТИТУЦИЈА И МОЖЕ САРАЂИВАТИ СА СТРАНИМ ЦЕНТРАЛНИМ БАНКАМА, ТЕЛИМА НАДЛЕЖНИМ ЗА НАДЗОР У ОБЛАСТИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА, ТЕЛИМА НАДЛЕЖНИМ ЗА РЕСТРУКТУРИРАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТИТУЦИЈА И ДРУГИМ РЕГУЛАТОРНИМ ТЕЛИМА, КАО И С ФИНАНСИЈСКИМ И КРЕДИТНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА, О ЧЕМУ ОБАВЕШТАВА НАРОДНУ СКУПШТИНУ У СВОМ ГОДИШЊЕМ ИЗВЕШТАЈУ О ПОСЛОВАЊУ И РЕЗУЛТАТИМА РАДА.~~

Народна банка Србије, не угрожавајући остваривање својих циљева, може заступати Републику Србију у међународним финансијским организацијама и институцијама и другим облицима међународне сарадње, уз сагласност Владе.

Члан 15.

~~Извршни одбор на предлог Управе за надзор доноси прописе у области контролне и надзорне функције над финансијским институцијама у складу са законом.~~

~~Извршни одбор на предлог Управе за надзор решењем одлучује о давању и одузимању финансијским институцијама дозвола за рад, односно обављање делатности.~~

~~Решење из става 2. овог члана потписује гувернер.~~

ЧЛАН 15.

ИЗВРШНИ ОДБОР НА ПРЕДЛОГ УПРАВЕ ЗА НАДЗОР ДОНОСИ ПРОПИСЕ И ДРУГЕ ОПШТЕ АКТЕ У ОБЛАСТИ КОНТРОЛНЕ И НАДЗОРНЕ ФУНКЦИЈЕ НАД ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

ИЗВРШНИ ОДБОР НА ПРЕДЛОГ УПРАВЕ ЗА НАДЗОР РЕШЕЊЕМ ОДЛУЧУЈЕ О ДАВАЊУ И ОДУЗИМАЊУ БАНКАМА ДОЗВОЛА ЗА РАД, О ДАВАЊУ И ОДУЗИМАЊУ ДРУШТВИМА ЗА ОСИГУРАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ОСИГУРАЊА, О ДАВАЊУ И ОДУЗИМАЊУ ДОЗВОЛА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА, О ДАВАЊУ И ОДУЗИМАЊУ ДРУШТВИМА ЗА УПРАВЉАЊЕ ДОБРОВОЉНИМ ПЕНЗИЈСКИМ

ФОНДОВИМА ДОЗВОЛА ЗА РАД И ДОЗВОЛА ЗА УПРАВЉАЊЕ ТИМ ФОНДОВИМА, КАО И О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ПОКРЕТАЊЕ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА, ОДНОСНО ПОСТУПКА ЛИКВИДАЦИЈЕ НАД ОВИМ ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА.

ИЗВРШНИ ОДБОР НА ПРЕДЛОГ УПРАВЕ ЗА НАДЗОР РЕШЕЊЕМ ОДЛУЧУЈЕ И О ДАВАЊУ И ОДУЗИМАЊУ ПЛАТНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА ДОЗВОЛА ЗА ПРУЖАЊЕ ПЛАТНИХ УСЛУГА, КАО И О ДАВАЊУ И ОДУЗИМАЊУ ИНСТИТУЦИЈАМА ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА ДОЗВОЛА ЗА ИЗДАВАЊЕ ОВОГ НОВЦА.

ЧЛАН 15А

ИЗВРШНИ ОДБОР ДОНОСИ ПРОПИСЕ И ДРУГЕ ОПШТЕ АКТЕ У ОБЛАСТИ РЕСТРУКТУРИРАЊА БАНАКА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ БАНКЕ.

ИЗВРШНИ ОДБОР ОДЛУЧУЈЕ О УСВАЈАЊУ ПЛАНА РЕСТРУКТУРИРАЊА, ОТКЛАЊАЊУ ПРЕПРЕКА ЗА РЕСТРУКТУРИРАЊЕ, ОТПИСУ И КОНВЕРЗИЈИ КАПИТАЛА, ИЗБОРУ ЛИЦА КОЈЕ ВРШИ НЕЗАВИСНУ ПРОЦЕНУ ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА, ПОКРЕТАЊУ ПОСТУПКА РЕСТРУКТУРИРАЊА, КАО И О ИНСТРУМЕНТИМА И МЕРАМА КОЈЕ СЕ ПРЕДУЗИМАЈУ У РЕСТРУКТУРИРАЊУ, А ДОНОСИ И ДРУГЕ ПОЈЕДИНАЧНЕ АКТЕ У ПОСТУПКУ РЕСТРУКТУРИРАЊА БАНКЕ И БАНКАРСКЕ ГРУПЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ БАНКЕ.

ИЗУЗЕТНО ОД ЧЛАНА 15. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА, ИЗВРШНИ ОДБОР РЕШЕЊЕМ ОДЛУЧУЈЕ О ОДУЗИМАЊУ БАНКАМА ДОЗВОЛА ЗА РАД И О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ПОКРЕТАЊЕ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА, ОДНОСНО ПОСТУПКА ЛИКВИДАЦИЈЕ БАНКЕ – АКО СЕ ДОЗВОЛА ЗА РАД ОДУЗИМА И ПОСТУПАК СТЕЧАЈА, ОДНОСНО ЛИКВИДАЦИЈЕ БАНКЕ ПОКРЕЋЕ УСЛЕД ПОКРЕТАЊА, ОДНОСНО СПРОВОЂЕЊА ПОСТУПКА РЕСТРУКТУРИРАЊА БАНКЕ.

Гувернер и вицегувернери

Члан 18.

Гувернер:

- 1) руководи пословањем Народне банке Србије и организује њен рад;
- 2) спроводи одлуке Извршног одбора и Савета;
- 3) доноси прописе, опште и појединачне акте из надлежности Народне банке Србије који законом нису стављени у надлежност ~~Извршног одбора и Савета~~ ИЗВРШНОГ ОДБОРА, САВЕТА И УПРАВЕ ЗА НАДЗОР;
- 4) предлаже прописе, опште и појединачне акте које доносе Извршни одбор и Савет, ако овим законом није друкчије уређено;
- 5) уређује унутрашњу организацију Народне банке Србије и систематизацију радних места у Народној банци Србије, као и радне односе запослених у Народној банци Србије (у даљем тексту: запослени);
- 6) именује и разрешава запослене који руководе организационим јединицама у Народној банци Србије (у даљем тексту: руководиоци);
- 7) обавља и друге послове утврђене овим и другим законом на начин који није у супротности са циљевима из члана 3. овог закона.

Прописи из става 1. тачка 3) овог члана објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Члан 21а

Управа за надзор:

~~1) обавља послове контроле и надзора из члана 4. став 1. тач. од 4) до 7) овог закона (у даљем тексту: надзор над финансијским институцијама);~~

~~2) доноси појединачне акте у области надзора над финансијским институцијама, осим аката из члана 15. овог закона;~~

~~3) предлаже Извршном одбору доношење прописа и појединачних аката из члана 15. овог закона;~~

~~4) налаже и предузима мере према финансијским институцијама у складу са законом којим се уређује пословање финансијских институција.~~

УПРАВА ЗА НАДЗОР:

1) ОБАВЉА ПОСЛОВЕ КОНТРОЛЕ, ОДНОСНО НАДЗОРА И ЗАШТИТЕ ИЗ ЧЛАНА 4. ТАЧ. ОД 6) ДО 11) ОВОГ ЗАКОНА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: НАДЗОР НАД ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА).

2) ДОНОСИ ПОЈЕДИНАЧНЕ АКТЕ У ОБЛАСТИ НАДЗОРА НАД ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА, ОСИМ АКАТА ИЗ ЧЛ. 15. И 15А ОВОГ ЗАКОНА;

3) ПРЕДЛАЖЕ ИЗВРШНОМ ОДБОРУ ДОНОШЕЊЕ ПРОПИСА И ПОЈЕДИНАЧНИХ АКАТА ИЗ ЧЛАНА 15. ОВОГ ЗАКОНА;

4) НАЛАЖЕ И ПРЕДУЗИМА МЕРЕ ПРЕМА ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПОСЛОВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТИТУЦИЈА, ОСИМ МЕРА ИЗ ЧЛАНА 15А ОВОГ ЗАКОНА И ДРУГИХ МЕРА КОЈЕ СЕ ПРЕДУЗИМАЈУ У ВЕЗИ С РЕСТРУКТУРИРАЊЕМ БАНКЕ И БАНКАРСКЕ ГРУПЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ БАНКЕ.

Управа за надзор има директора, који не може бити из редова вицегувернера.

Директора Управе за надзор бира Народна скупштина на предлог одбора Народне скупштине надлежног за послове финансија (у даљем тексту: Одбор за финансије).

Директор Управе за надзор бира се на период од шест година, с правом поновног избора.

Ако директору Управе за надзор престане функција пре истека мандата, нови директор Управе за надзор бира се на период до истека мандата директора коме је функција престала.

На избор, неспојивост функција и сукоб интереса директора Управе за надзор сходно се примењују одредбе члана 19. ст. 3. и 4. и члана 20. овог закона.

ЧЛАН 21Б

ПОСЛОВИ НАДЗОРА НАД ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ПОСЛОВИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА РЕСТРУКТУРИРАЊЕ БАНАКА ОБАВЉАЈУ СЕ У НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ НА НАЧИН КОЈИМ СЕ ОБЕЗБЕЂУЈУ ЊИХОВА САМОСТАЛНОСТ И ОРГАНИЗАЦИОНА РАЗДВОЈЕНОСТ У ОДНОСУ НА ДРУГЕ ФУНКЦИЈЕ И ПОСЛОВЕ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ И КОЈИМ СЕ СПРЕЧАВА СУКОБ ИНТЕРЕСА.

ПОСЛОВИ НАДЗОРА НАД ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ПОСЛОВИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА РЕСТРУКТУРИРАЊЕ БАНАКА ОБАВЉАЈУ СЕ У НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ НА НАЧИН КОЈИМ СЕ ОБЕЗБЕЂУЈУ ОДВОЈЕНО РУКОВОЂЕЊЕ СВАКИМ ОД ТИХ ПОСЛОВА И ЊИХОВА ОРГАНИЗАЦИОНА РАЗДВОЈЕНОСТ, ТЕ КОЈИМ СЕ СПРЕЧАВА СУКОБ ИНТЕРЕСА.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ УНУТРАШЊИМ ОПШТИМ АКТИМА БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ САРАДЊУ И РАЗМЕНУ ПОДАТАКА ИЗМЕЂУ ОРГАНИЗАЦИОНИХ ЈЕДИНИЦА У ЧИЈЕМ СУ ДЕЛОКРУГУ ПОСЛОВИ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА.

Члан 24.

Гувернер је дужан да најмање једном у три месеца Савету достави извештај о спровођењу монетарне политике, КАО И О ДАВАЊУ И ОДУЗИМАЊУ ДОЗВОЛА ИЗ ЧЛАНА 59. ОВОГ ЗАКОНА.

Управа за надзор је дужна да најмање једном у три месеца Савету достави извештај о издавању и одузимању дозвола из члана 15. овог закона и о надзору над финансијским институцијама.

ИЗВРШНИ ОДБОР ЈЕ ДУЖАН ДА НАЈМАЊЕ ЈЕДНОМ У ТРИ МЕСЕЦА САВЕТУ ДОСТАВИ ИЗВЕШТАЈ О АКТИВНОСТИМА И АКТИМА ИЗ ЧЛАНА 15А ОВОГ ЗАКОНА.

Ради обављања послова из члана 23. овог закона, Савет може од Извршног одбора, гувернера и Управе за надзор захтевати да му доставе одговарајућу документацију и податке који су настали у раду Народне банке Србије.

Престанак функције

Члан 26.

Гувернеру, вицегувернерима, директору Управе за надзор и члановима Савета (у даљем тексту: функционер Народне банке Србије) престаје функција истеком мандата, а, пре истека мандата – ако поднесу писмену оставку, ~~ако им радни однос престане због испуњења услова за старосну пензију~~, као и у случају разрешења с функције.

Ако функционеру Народне банке Србије функција престане пре истека мандата, нови функционер бира се у року од 90 дана од дана престанка функције.

Члан 27.

Функционери Народне банке Србије оставку подносе Народној скупштини и дужни су да о поднетој оставци без одлагања обавесте Савет.

Функционеру Народне банке Србије који је поднео оставку функција престаје избором новог, а најкасније истеком 90 дана од дана подношења оставке.

~~Гувернеру, вицегувернерима и директору Управе за надзор функција престаје моментом престанка радног односа због испуњења услова за старосну пензију, о чему су гувернер, вицегувернери и директор Управе за надзор дужни да обавесте Народну скупштину и Савет најкасније шест месеци пре испуњења тих услова.~~

Одбор за финансије констатује престанак функције функционера Народне банке Србије.

Одобравање краткорочних кредита

Члан 38.

~~Народна банка Србије може банкама одобравати кредите с роком доспећа до годину дана, на основу залогe хартија од вредности, девиза и других утврђених средстава обезбеђења.~~

~~Народна банка Србије уређује врсту и квалитет средстава обезбеђења на основу којих одобрава кредите из става 1. овог члана, као и услове и начин одобравања тих кредита.~~

ЧЛАН 38.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ МОЖЕ БАНКАМА, РАДИ ОБЕЗБЕЂЕЊА ЊИХОВИХ РЕДОВНИХ ПОТРЕБА ЗА ЛИКВИДНОШЋУ, ОДОБРАВАТИ КРЕДИТЕ С РОКОМ ДОСПЕЋА ДО ГОДИНУ ДАНА, НА ОСНОВУ ЗАЛОГЕ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ МОЖЕ ОДОБРИТИ КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТ ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЛИКВИДНОСТИ СОЛВЕНТНОЈ БАНЦИ КОЈОЈ ЈЕ ХИТНО ПОТРЕБНО ПРИВРЕМЕНО ОБЕЗБЕДИТИ ЛИКВИДНОСТ, И ТО НА ОСНОВУ ЗАЛОГЕ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ, ДЕВИЗА И ДРУГИХ ОДГОВАРАЈУЋИХ СРЕДСТАВА ОБЕЗБЕЂЕЊА.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ УРЕЂУЈЕ ВРСТУ И КВАЛИТЕТ СРЕДСТАВА ОБЕЗБЕЂЕЊА НА ОСНОВУ КОЈИХ ОДОБРАВА КРЕДИТЕ ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА, КАО И УСЛОВЕ И НАЧИН ОДОБРАВАЊА ТИХ КРЕДИТА.

Члан 45.

Народна банка Србије прописује:

1) услове и начин интервенције Народне банке Србије на девизном тржишту;

2) врсте девиза и ефективног страног новца који се купују и продају на девизном тржишту;

~~3) услове и начин замене страних валута;~~ 3) УСЛОВЕ И НАЧИН ЗАМЕНЕ ЕФЕКТИВНОГ СТРАНОГ НОВЦА У ДЕВИЗЕ И ДЕВИЗА У ЕФЕКТИВНИ СТРАНИ НОВАЦ, ЗАМЕНЕ ЕФЕКТИВНОГ СТРАНОГ НОВЦА, ОДНОСНО ДЕВИЗА У ЈЕДНОЈ ВАЛУТИ ЗА ЕФЕКТИВНИ СТРАНИ НОВАЦ, ОДНОСНО ДЕВИЗЕ У ДРУГОЈ ВАЛУТИ, КАО И ЗАМЕНЕ ОШТЕЋЕНОГ И ВАНОПТИЦАЈНОГ ЕФЕКТИВНОГ СТРАНОГ НОВЦА;

4) друге мере из девизног пословања ради остваривања утврђене политике курса динара.

ЧЛАН 57А

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ИЗДАЈЕ ПРИГОДНИ КОВАНИ НОВАЦ И НУМИЗМАТИЧКИ НОВАЦ.

ПРИГОДНИ КОВАНИ НОВАЦ ЈЕ ЗАКОНСКО СРЕДСТВО ПЛАЋАЊА.

ОДЛУКУ О ИЗДАВАЊУ НОВЦА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ДОНОСИ ПОВОДОМ ИСТОРИЈСКИХ, НАУЧНИХ, КУЛТУРНИХ, СПОРТСКИХ, ХУМАНИТАРНИХ ИЛИ ДРУГИХ ДОГАЂАЈА КОЈИ СУ ОД ОПШТЕГ ЗНАЧАЈА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ ИЛИ СУ ОД МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА, НА ИНИЦИЈАТИВУ ВЛАДЕ ИЛИ НА СВОЈУ ИНИЦИЈАТИВУ.

ОДЛУКОМ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА НАРОЧИТО СЕ УТВРЂУЈЕ КОЛИЧИНА НОВЦА КОЈИ СЕ ИЗДАЈЕ, КАО И ЊЕГОВА НОМИНАЛНА

ВРЕДНОСТ, ОДНОСНО ПРОДАЈНА ЦЕНА, САСТАВ, АПОЕНСКА СТРУКТУРА И ОСНОВНА ОБЕЛЕЖЈА.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ МОЖЕ ДА ПРОДАЈЕ НОВАЦ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА – НЕПОСРЕДНО ИЛИ ПРЕКО ОВЛАШЋЕНИХ ЛИЦА.

КАД У СВОМ ПОСЛОВНОМ ОБЈЕКТУ НЕПОСРЕДНО ПРОДАЈЕ НОВАЦ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИЛИ ДРУГЕ ПРОИЗВОДЕ СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ У ЊЕНОМ САСТАВУ – НА НАРОДНУ БАНКУ СРБИЈЕ НЕ ПРИМЕЊУЈЕ СЕ ЗАКОН КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ТРГОВИНА.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ УСЛОВЕ И НАЧИН ИЗДАВАЊА НОВЦА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

Платни систем

Члан 59.

~~Народна банка Србије води рачуна о ефикасном и сигурном функционисању и развоју платног система и, у складу са законом, доноси прописе којима се уређује овај систем.~~

ПЛАТНИ СИСТЕМИ

ЧЛАН 59.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ВОДИ РАЧУНА О ЕФИКАСНОМ И СИГУРНОМ ФУНКЦИОНИСАЊУ И РАЗВОЈУ ПЛАТНИХ СИСТЕМА И, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, ДОНОСИ ПРОПИСЕ КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈУ ОВИ СИСТЕМИ.

ГУВЕРНЕР ДОНОСИ ПРОПИСЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА И ДРУГЕ ОПШТЕ АКТЕ У ОБЛАСТИ ПЛАТНИХ СИСТЕМА И РЕШЕЊЕМ ОДЛУЧУЈЕ О ДАВАЊУ И ОДУЗИМАЊУ ОПЕРАТОРИМА ПЛАТНОГ СИСТЕМА ДОЗВОЛА ЗА РАД ОВОГ СИСТЕМА.

Члан 62.

Народна банка Србије не може одобравати кредите, позајмице, прекорачења по рачуну или друге видове кредитних олакшица Републици Србији, аутономној покрајини или јединици локалне самоуправе, јавним предузећима и другим правним лицима чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, односно у којима Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе имају контролно учешће, НИТИ МОЖЕ ДАВАТИ ГАРАНЦИЈЕ ЗА ИЗМИРЕЊЕ ОБАВЕЗА ТИХ СУБЈЕКТА ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАТИ ИЗМИРЕЊЕ ЊИХОВИХ ОБАВЕЗА.

Народна банка Србије не може непосредно куповати хартије од вредности које издају субјекти из става 1. овог члана.

Забрана из става 1. овог члана не односи се на дневне кредите чије рокове доспећа није могуће продужавати, као ни на кредите, позајмице, прекорачења по рачуну или друге видове кредитних олакшица који се одобравају Републици Србији за измиривање њених обавеза по основу чланства у Међународном монетарном фонду.

Кредите и кредитне олакшице банкама у којима контролно учешће имају Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе – Народна банка Србије може одобравати под условима и на начин који су утврђени овим законом.

Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе имају контролно учешће из ст. 1. и 4. овог члана ако непосредно или посредно:

- 1) имају могућност да остваре више од 50% гласачких права у правном лицу, или
- 2) имају власништво над више од 50% капитала тог правног лица, или
- 3) могу именовати више од половине чланова управног или надзорног одбора или другог органа управљања правног лица.

IVa. ФУНКЦИЈА РЕСТРУКТУРИРАЊА БАНАКА

ЧЛАН 65А

ПРИ СПРОВОЂЕЊУ РЕСТРУКТУРИРАЊА БАНКЕ, ОДНОСНО ЧЛАНА БАНКАРСКЕ ГРУПЕ И ВРШЕЊУ ДРУГИХ ОВЛАШЋЕЊА У ВЕЗИ С ТИМ РЕСТРУКТУРИРАЊЕМ, НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ИМА ПРАВО УВИДА У ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ И ДРУГУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ БАНКЕ, ОДНОСНО ЧЛАНА БАНКАРСКЕ ГРУПЕ, КАО И У ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ И ДРУГУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ ЛИЦА КОЈА СУ С ЊИМА ПОВЕЗАНА ИМОВИНСКИМ, УПРАВЉАЧКИМ ИЛИ ПОСЛОВНИМ ОДНОСИМА.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ПРОПИСУЈЕ БЛИЖЕ УСЛОВЕ И НАЧИН ВРШЕЊА ОВЛАШЋЕЊА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, У СКЛАДУ СА ОВИМ И ДРУГИМ ЗАКОНОМ.

ЧЛАН 65Б

РАДИ ОБАВЉАЊА ФУНКЦИЈЕ РЕСТРУКТУРИРАЊА БАНАКА, ОДНОСНО ЧЛАНА БАНКАРСКЕ ГРУПЕ, НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ САРАЂУЈЕ СА АГЕНЦИЈОМ НАДЛЕЖНОМ ЗА ОСИГУРАЊЕ ДЕПОЗИТА, С ДОМАЋИМ ОРГАНИМА И ИНСТИТУЦИЈАМА НАДЛЕЖНИМ ЗА НАДЗОР У ОБЛАСТИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА, СА СТРАНИМ ТЕЛИМА НАДЛЕЖНИМ ЗА РЕСТРУКТУРИРАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТИТУЦИЈА И ЗА НАДЗОР У ОБЛАСТИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА, КАО И С ДРУГИМ НАДЛЕЖНИМ ТЕЛИМА.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ МОЖЕ ПОДАТКЕ ПРИБАВЉЕНЕ У ОБАВЉАЊУ ФУНКЦИЈЕ РЕСТРУКТУРИРАЊА БАНАКА РАЗМЕЊИВАТИ СА ОРГАНИМА, ИНСТИТУЦИЈАМА И ТЕЛИМА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПОСЛОВАЊЕ БАНАКА.

VII. ОДНОС НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ ПРЕМА НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ И ВЛАДИ

Члан 71.

Народна банка Србије, најкасније 15. децембра текуће године, доставља Народној скупштини, ради информисања, програм монетарне политике за наредну годину.

Народна банка Србије, најкасније 30. јуна наредне године, подноси Народној скупштини годишњи извештај о монетарној политици, уз образложење свих фактора који су утицали на спровођење те политике, као и годишњи извештај о стабилности финансијског система.

~~Народна банка Србије, најкасније 30. септембра текуће године, подноси Народној скупштини полугодишњи извештај о монетарној политици, уз образложење свих фактора који су утицали на спровођење те политике.~~

Народна банка Србије, најкасније 30. јуна наредне године, подноси Народној скупштини годишњи извештај о свом пословању и резултатима рада.

Садржина извештаја из ~~ст. 2, 3. и 4.~~ овог члана утврђује се Статутом.

Народна банка Србије је дужна да програм монетарне политике из става 1. овог члана без одлагања објави у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Гувернер у Народној скупштини образлаже програм монетарне политике и извештаје из овог члана.

Народна скупштина не може Народној банци Србије давати било каква упутства на основу достављеног програма монетарне политике и поднетих извештаја из овог члана.

Члан 72а.

Народна банка Србије има право предлагања Народној скупштини закона из своје надлежности.

Гувернер ИЛИ ЛИЦЕ КОЈЕ ОН ОВЛАСТИ на седници Народне скупштине образлаже закон који је предложила Народна банка Србије.

ЧЛАН 78А

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ НИЈЕ ОБВЕЗНИК ПОРЕЗА НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА, КАО НИ ДРУГИХ ДИРЕКТНИХ ПОРЕЗА И СУДСКИХ И ДРУГИХ ТАКСИ И НАКНАДА ОД ЧИЈЕГ СУ ПЛАЋАЊА ИЗУЗЕТИ ДРЖАВНИ ОРГАНИ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ.

Члан 84.

~~Пријем у радни однос у Народној банци Србије и избор запослених са посебним овлашћењима врши гувернер.~~

~~Запослени са посебним овлашћењима из става 1. овог члана подлежу поновном избору сваке пете године.~~

Члан 86б.

~~Народна банка Србије, гувернер, вицегувернери и други запослени не одговарају за штету која настане у обављању послова Народне банке Србије, осим ако се докаже да је та штета проузрокована намерно или крајњом непажњом.~~

~~За штету из става 1. овог члана, запослени из тог става не могу одговарати ни након престанка радног односа у Народној банци Србије, односно престанка вршења функције.~~

~~Народна банка Србије надокнадиће трошкове заступања у судским и управним поступцима који се против запослених из става 1. овог члана покрену у вези с пословима из тог става.~~

ЧЛАН 86Б

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ, ГУВЕРНЕР, ВИЦЕГУВЕРНЕРИ, ДИРЕКТОР УПРАВЕ ЗА НАДЗОР И ДРУГИ ЗАПОСЛЕНИ НЕ ОДГОВАРАЈУ ЗА ШТЕТУ КОЈА НАСТАНЕ У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ, ОСИМ АКО СЕ ДОКАЖЕ ДА НИСУ ПОСТУПАЛИ У ДОБРОЈ ВЕРИ.

ЗА ШТЕТУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ЗАПОСЛЕНИ ИЗ ТОГ СТАВА НЕ МОГУ ОДГОВАРАТИ НИ НАКОН ПРЕСТАНКА РАДНОГ ОДНОСА У НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ, ОДНОСНО ПРЕСТАНКА ВРШЕЊА ФУНКЦИЈЕ.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ СНОСИЋЕ ТРОШКОВЕ ЗАСТУПАЊА ЛИЦА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА У СУДСКИМ И УПРАВНИМ ПОСТУПЦИМА ПОКРЕНУТИМ У ВЕЗИ С ПОСЛОВИМА ИЗ ТОГ СТАВА.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ СНОСИЋЕ ТРОШКОВЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА И ЛИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПРЕСТАО РАДНИ ОДНОС У НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ.

АКО ЈЕ У ОДГОВАРАЈУЋЕМ ПОСТУПКУ ПРАВНОСНАЖНОМ ОДЛУКОМ УТВРЂЕНО ДА СУ ЛИЦА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРИЧИНИЛА ШТЕТУ ИЗ ТОГ СТАВА НАМЕРНО ИЛИ КРАЈЊОМ НЕПАЖЊОМ, ОВА ЛИЦА СУ ДУЖНА ДА НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ НАДОКНАДЕ ТРОШКОВЕ ЗАСТУПАЊА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, КАО И ИЗНОС ИСПЛАЋЕНЕ ШТЕТЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.